

Ammasumik ataatsimiinnermi oqaluuserisassat:

- Imm. 01** Oqaluuserisassat akuersissutigineri
- Imm. 02** Allaffeqarfimmiit paasissutissiineq
- Imm. 03** 2019-imut missingersuutitut ukiunullu missiliuteqarfiusunut missingersuutitut kissaatit
- Imm. 04** Missiliuut C, Maniitsumi arsaattarfik ivigaaraasaasoq
- Imm. 05** Kommunit ataatsimoorussaannik eqqagassalerineq pillugu kommunit ataatsimoorussamik allaffeqarfimmi suleqatigiissitaata inassuteqaataanik politikikkut taparserneqarnissamik innersuusut
- Imm. 06** Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmit pingaarnertut atuiffik 77.05.08-mit suliniutitut avatangiisinut tunngassuteqartunut tapiiffigineqarnissamik akuersissuteqarfiusut pillugit, immikkut aningaasaliiffigineqarnissaannut paasissutissiissut
- Imm. 07** Imeqarfiup killeqarfiani unioqutitsilluni angallattarnermut suliniutitut periarfissat
- Imm. 08** Paasissutissiineq Borgmesterip aalajangiinera - Imermut mingunnikumut pilersaarummut aningaasanik atuinissaq, avatangiisinullu aningaasaliissutitik allanngartiterineq
- Imm. 09** Tamalaat

Ataatsimiinneq videokonferenci atorlugu ingerlanneqarpoq aallartillunilu nal. 08.34

Peqataasut:

Siumut

Frederik Olsen – Sisimiut
Karl Lyberth – Maniitsoq
Gideon Lyberth - Maniitsoq

Atassut

Anna Karen Hoffmann - Kangerlussuaq

Inuit Ataqtigii

Sofie Dorthe R. Olsen – Sisimiut peqataalerpoq nal.09.15

Nalunaaruteqarlutik peqataannngitsut:

Emilie Olsen

Nalunaaruteqaratik peqataannngitsut

Imm. 01 Oqaluuserisassat akuersissutigineri

Akuersissutineqarpoq.

Imm. 02 Allaffeqarfimmiit paasissutissiineq

Ole Thor - Maniitsoq

Asfaltesartut danmark-imiik marluk Maniitsumiipput ulluni makkunani.

Atammimmi iliveqarfik nutaaq aallartisarneqalerpoq.

Hans Ulrik Skifte - Sisimiut

1 August 18 asfaltevissaq nutaaq atulissaaq.

Sisimiuni suliffeqarfiit suliffeqarfimmi eqqaat torersaqquneqarnikuuvoq taannalu qaammatip
naanissaanut killeqarpoq.

Containerplads-it eqqaani aammalu containerplads-iutillit allakkanik nassitsinnikuupput 1. September
killigalugu torersaassaaqqusummik.

**Imm. 03   2019-imut missingersuutitut ukiunullu missiliuuteqarfiusunut missingersuutitut
kissaatit**

Journal nr. 06.01.03

Tunuliaqutaq

2019-imut missingersuutitut ukiunullu missiliuuteqarfiusunut 2020-imiit 2022-mut piffissatut pilersaarut 2018-imi maajip 24-ani Kommunalbestyrelsip ataatsimiinnermini akuersissutigaa. Tamatuma imarivaa, missingersuutitut kissaatinik nuutsinissatullu siunnersuutitik ataatsimiititaliat kingusinnerpaamik juunip 20-ani nassiussaqsarinnasut (annerpaamik tallimat).

Maleruagassatigut tunngavissat

Qeqqata Kommuniata karseqarnermut naatsorsuuserinermullu malittarisassaq.

2019-imut missingersuutitut ukiunullu missiliuuteqarfinnut piffissatut pilersaarut pingaarneq.

Pissutsit atuuttut

Teknikkeqarnermut Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap akisussaaffiit immikkoortut tullinnguuttut ilaapput:

- A. Tekniki
- B. Upalungaarsimaneq
- C. Inissiat
- D. Umiarsualiviit
- E. Aatsitassat
- F. Avatangiisit

Allaffeqarfimmit avatangiisit sanaartorfigissaanerillu pingaarnertullugit, missingersuutitut kissaatin tallimat siunnersuutigai. Matumani missingersuutitik suliaqarnerni kingullerni pingasuni missingersuutitigut kissaatin, Ataatsimiititaliamut isumassarsiorfigineqsarinnasut ilanngussatut ilanngunneqarput, Ataatsimiititaliaq soorunami missingersuutitigut kissaatinik nutaanik toqqaasinnaavoq. Allaffeqarfimmit siunnersuutit tallimat tassaapput:

1. Sisimiuni ikuallaavik nutaaq Namminersorlutik Oqartussat aningaasaleeqataaneratigut ukiuni sisamani tulliuuttuni 180 mio. koruunit agguataarlugit.
2. Utaqqiisaasumik Sisimiuniit Nuummut Maniitsumullu eqqakkanik nassiussuineq kiisalu Sisimiuni Maniitsumilu eqqaavissuarnik torersaaneq. Ukiumut 3 mio.
3. Sisimiunut, Maniitsumut Kangerlussuarmullu sanaartorfigissaanerimut aningaasaliissutit. Ukiumut 15 mio.
4. Imerkik mingunnikumik saliivissamut pilersaarutitigut anguniakkanut aningaasaliissutit, pingaarnertut kuuffissuit nutaat. Maannakkut aningaasaliissutit 3 mio. koruuninik aningaasaliiffigineqartartoq 7 mio. koruuninik qaffaavigalugu, ukiumut 10 mio. koruuninngorlugit.
5. TAI-mi qamutit motoorilillit nutaanngilisunik taarsersuineq, unioqqutitsilluni uninngasuutitik eqqagassanillu piaanissamut, avatangiisinut attuumassuteqartunut lastbiilit ilanngullugit. 3 mio.

Atuilluartuunissakkut kingunerisinnaasai:

Avatangiisit pillugit ukkatarinninnissaq kommunip atuilluartuunissakkut takorluugaanut naapertuuppoq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Piffissamut pilersaarut naapertorlugu, 2018-imi juunip 20-aniit aggustip tungaanut ataatsimiititaliat ataatsimiittarnerini, ataatsimiititalianit, partiinit nunaqarfinnilu aqutsisuniit siunnersuutit tiguneqarsimasunit kingunerisassat allaffeqarfiup misissussavai.

Allaffeqarfiup naliliinera

Ukiuni kingullerni Namminersorlutik Oqartussat avatangiisinut tunngasunik ukkatarinninnera annertusiartorpoq. Avatangiisinut tunngasutigut suliniutinut, suliniutinut allanut sanilliullugu, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaleeqataatinnissaat ajornannginnerusarpoq.

Innersuussut

2019-imut missingersuutinut ukiunullu missiliuteqarfiusunut Ataatsimiititaliap akisussaaffiisa iluini missingersuutitigut kissaatit tallimat innersuussutigineqarnissaat, Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliamut innersuussutigineqarpoq

Aalajangiineq

1. Aalisarnermut piniarnermullu sinaakkutitut aningaasaliissutit 10 mill.kr. pitsanngorfaatissatut siunnersuutigineqarpoq.
2. Utaqqiisaasumik Sisimiuniit Nuummut Maniitsumullu eqqakkanik nassiusuineq kiisalu Sisimiuni Maniitsumilu eqqaavissuarnik torersaaneq. Ukiumut 3 mio. Aaliangiusimaannarneqarpoq.
3. Sisimiunut, Maniitsumut Kangerlussuarmullu sanaartorfigissaanermut aammalu inissianut atorneqarnissaanut aningaasaliissutissatut siunnersuutigineqarput ukiumut 49. mill.kr.
4. Imerkik mingunnikumik saliivissamut pilersaarutitigut anguniakkanut aningaasaliissutit, pingaarnertut kuuffissuit nutaat. Maannakkut aningaasaliissutit 3 mio. koruuninik aningaasaliiffigineqartartoq 7 mio. koruuninik qaffaavigalugu, ukiumut 10 mio. koruuninngorlugit aaliangiusimaannarneqarpoq.
5. Sisimiuni aqqusernit iluarsartuunneqarnissaannut 5 mill.kr. immikkoortinneqassapput.

Ilanngussaq

1. 2018-imut missingersuutissat, ukiunullu 2019-imit 2021 tikillugu missiliuteqarfiusussat suliarineqarnissaannut pingaarnertut piffissaliussat.
2. Sanaartornermut missingersuut, atuiffik 70, 72, 76 aamma 77 aningaasat ilanngunneqartut pillugit.
3. 2016-imut missingersuutinut kissaatit
4. 2017-imut missingersuutinut kissaatit
5. 2018-imut missingersuutinut kissaatit

Imm. 04 Missiliuut C, Maniitsumi arsaattarfik ivigaaraasaasoq.

Journalnr. 06.02.01

Tunuliaqutaq

Maniitsumi arsaattarfimmik ivigaaraasumik inissiffiusinnaasunut assigiinngitsunut pingasunut missiliuummik C-mik suliaqartoqarnikuvoq.

Maleruagassatigut tunngavissat

GBU unammersuarnermi malittarisassat.

Arsaattarfiit angissusissaannut tunngatillugu, kommunimi malittarisassaqaangilaq.

Pissutsit atuuttut

2017-imi novembarip 23-ani kommunalbestyrelsi ataatsimiinnermini aalajangiivoq, Maniitsumi FIFA angissusiligaatut angissusilimmik arsaattarfimmik ivigaaraasumik pilersitsoqassasoq. Qaqqap suatungaaniit qaartiterisoqaruni pitsaanerussanersoq pillugu misissuisoqassasoq kommunalbestyrelsip kissaatiginikuuvaa.

Qaartitigassat annertussusaat annikinnerpaat, aammalu taamaalilluni arsaattarfik akikinnerpaaq, arsaattarfiup avannaatungaani kujataatungaani qaartiterinikkut (Masantimit allakkiami option 5) anguneqarsinnaasoq Masanti annertussutsinik naatsorsuina tunngavigalugu inerniliunneqarnikuvoq. Taassuma aamma pitsaaqutigivaa, qaartitikkat pukkinerpaamik innaqalersitsissagamik.

Aammattaq arsaattarfimmit qaartiternerlukut inissiinissanut assigiinngitsunut marlunnu missiliuutinik naatsorsuisoqarnikuvoq. Periarfissat aapparivaat, mittarfiup alannguani inuussutissarsiorfissamut immiissutitut qaartiternerlukut atorneqarsinnaanerit. Periarfissat aapparivaat, tatsiap matunissaa siunertaralugu, qeqertaq Akunnequt sapusernissaanut qaartiternerlukut atorneqarsinnaanerit, puttasunik nutaanik inissiiviusinnaangorlugu.

Qaartiternerlukunik inissiinissamut missiliuutinik marlunnik suliaqartoqarnikuvoq, aappaa ujaqqanik ajornaatsunnguamik nioraanissaq, aappaa silaannarmik naqitsinertuumik atuilluni aqutamik ilaliinikkut. Qaartiternerlukut Akunnequtinut sapusiamut atorneqassappata, sapusiamik aalajaatsumik pissarsiniarluni aqutamik ilassutissaq pisariaqassaaq.

Masanti immap naqqanik (ilangussaq 4) uuttortaanikuvoq naatsorsorlugulu, Akunnequtit tikillugit sapusiamik suliaqarnissanut arsaattarfimmiit qaartiternerlukut naammannissaat ilimanaateqartoq. Sapusiaq ilangussaq 5-imi takutinneqartut 1:1 (45 gradenik sivinganilerlugu) sanarfineqassaaq, mallit aporartarnissaanut sapusiap aalajaatsuunissaanut qaartiternerlukut assigiinngiaartut qaartiternerlukunillu angisuunik toqqaviliilluni suliaassalluni. Ajornaatsumik nioqqaanikkut sapusiaq taamaattoq anguneqarsinnaangilaq, qaartiternerlukunilli aqutsilluni ikkussuinermik pisariaqartitsissaaq. Ajornaatsumik nioraanikkut ujaqqat ajornaangitsunnguamik sinaanut sisoorsinnaapput, taamaalilluni 1:1-imit suliaq nalimanerussaaq, aammalu ujaqqat annertussusaat naammannaviararik. Ujaqqanik angisuunik toqqavilinngikkaanni aamma sapusiaq aalajaatsuunaviangilaq. Kujasimmik anorlertillugu mallit sunniutaat annertoorujussuusinnaapput, taamaammat immikkut illersorsinnaasumik toqqaviliinikkut aalajaatsumik sanarfinngikkaanni naatsorsuutigineqartariaqarpoq, piffissap ingerlanerani sapusiaq aseroriartornissaa aammalu imannortitamut sisooriartornissaa. Tamanna pissagaluarpat, sapusiap iluarsaannissaa ajornakusoorlunilu akisussaaq, aammalu ujaqqaq qaqeqqinnissaanut angallammik assaassutitalimmik angisuumik pisariaqartitsisoqassalluni. Taamaattumik aallaqqataaniit sapusiap ajunngitsumik sularineqarnissaa pingaaruteqarpoq.

5

Atuilluartuunissakkut kingunerisinnaasai

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Aaqqiissutissanut assiginngitsunut pilersaarusiorneq ilanngullugu missiliuutit C ima isikkoqarput:

Maniitsumi arsaattarfik ivigaarasoq, missiliuut C	Option 1	Option 3	Option 5
	avannaatungaaniq kitaatungaaniq annertusaaneq	kujataatungaaniq kangiatungaaniq annertusaaneq	avannaatungaaniq, kujataatungaaniq, kangiatungaaniq annertusaaneq
Ajornanngitsumik nioraaneq, inuussutissarsiuuteqarfik	13.260.000	15.450.000	13.060.000
Aqutamik ilasineq, inuussutissarsiuuteqarfik	14.960.000	17.650.000	14.660.000
Ajornanngitsumik nioraaneq, umiarsualiveqarfik	15.160.000	18.250.000	14.760.000
Aqutamik ilasineq, umiarsualiveqarfik	19.560.000	23.650.000	19.060.000

Maniitsumi ivigaaraasumik arsaattarfiliornissamut sanaartornermi missingersuutini 13,1 mio. koruunit immikkoortitaapput. Suliariumannittussarsiuussereernerup kingorna missiliuut C qaangerneqanngippat, option 5-imi (avannaatungaani aamma kujataatungaani qartiterilluni) arsaattarfik inissinnissaa aammalu inuussutissarsiorfimmi qartiternerlukunik ajornanngitsumik nioraanikkut missingersuutit iluanni suliarineqarsinnaavoq.

Akunnequtini sapsiassamut qartiternerlukut atorneqarnissaat kissaatigineqarpat, taava 6 mio. koruuninik immikkut aningaasaliisoqarnissanut pisariaqartitsisoqassaaq.

Qullersaqarfiup oqaaseqaatai

Oqaaseqaatissaqanngilaq.

Allaffeqarfiup naliliinera

Option 5 arsaattarfiup avannaatungaani kujataatungaani qartiterinissaq pitsaanerpaatut nalilerneqarpoq. Inissiivik akikinnerpaassaaq, pukinnerpaamik innaqassaaq, aammalu arsaattarfiup isuata aappaani pinnguartarfiup aamma illuatungaani biilnut inissiissarfiup akornanni pitsaanerpaamik naapeqatigiitsitsissaaq.

Innersuussut

Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliamut innersuussutigineqarpoq tullinnguuttut arlaat toqqaqullugu

1. Ajornaatsumik nioraanikkut inuussutissarsiorfimmi sanaartorfigissaanermi immiissutitut qaartiternerlukut atorpeqassasut Immikkut aningaasaliissutitaqanngilaq.

imaluunniit

2. Aqutamik assiaqusiilluni Akunnequtinut sapusiamik pilersitsinissamut qaartiternerlukut atorpeqassasut. Immikkut aningaasaliineq 6 mio. koruunit.

Aalajangiineq

Siunnersuut 2 akuersissutigineqarpoq, immikkut aningaasaliisoqassasooq ujartuiffigineqassaaq.

Sipaartissanillu allanik ujartuisoqassasooq ukioq manna.

Ilanngussaq

1. Masanti – Arsaattarfimmik ivigaaraasumik inissiinissaq pillugu allakkiaq
2. Nunap assinga, Akunnequt
3. Masanti-mit maileq
4. K01.01 – Uttuut
5. K01.02 – Talittarfik nutaaq

**Imm. 05 Kommunit ataatsimoorussaannik eqqagassalerineq pillugu kommunit
ataatsimoorussamik allaffeqarfimmi suleqatigiissitaata inassuteqaataanik politikikkut
taparserneqarnissamik innersuusut**

Journalnr.

Tunuliaqutaq

2018-imi maajimi TAAA-mi, AA-mi aamma kommunalbestyrelsimi paasissutissiissutitut suliarinikuusaani, "kommunit ataatsimoorussamik imaluunniit kommunip ikuallaavissaa pillugu aningaasaqarnikkut pissutsit pillugit paasissutissiineq"-mit sivitsuilluni eqqagassanik immikkoortumi Qeqqata Kommunianit, kommunillu sinnerisa siunissami eqqagassanut immikkoortumi suliarinnitarnissaa pillugu, tassunga ilanngullugu Sisimiuni aamma Nuummi ikuallaavinnik nutaanik pilersitsisoqarnissaanik immikkoortoq una tungavoq.

Ilanngussaq 1-imi kommunit ataatsimoorussaannik allaffeqarfimmi suleqatigiissitap allakkiaa, ilaatigut Sisimiuni angisuumik ikuallaavittaarnissaanik, tamatumalu kingorna assingusumik Nuummi ikuallaavimmik pilersitsoqarnissaanik siunnersuutitaqartoq innersuuussutigineqarpoq. Taamaaliornikkut nuna tamakkerlugu eqqagassat ikuallassinnaat ikuallaavinni anginerusuni suliarineqarsinnaapput, ikuallaaviit eqqaavissuillu sinneri pioreersut sulisoqarnerannut pissutsini naapertuuttumik poortuiveqalersillugit.

Suliniut ingerlateqqinneqassapat kommunit tamarmiusut suleqatigiinnissamut peqataarusuttut akornanni kommunit akimortumik suleqatigiinneranni politikikkut akuerineqarsimanissaa pisariaqarpoq.

Innersuusut aammattaaq ikuallaaviup nutaap atulernissaata tungaanut, Sisimiunit eqqagassat ilaannik utaqqiisaasumik nassiussuisarnissamut ukiup tulliani missingersuuteqarfiusumit ukiumut 1 mio. koruuninik aningaasaliinissamut kaammattuummik imaqarpoq.

Maleruagassatigut tungavissat

Atuiffik 6-imit, matumani ikuallaavimmut ingerlatsinermt tungasunut kommuni akisussaavoq.

Kiassaateqarfimmi ingerlatsinermt aserfallatsaaliinermullu - kiisalu kiammik pilersuinermt Nukissiorfiit akisussaapput.

- Kommunip pigisani nammineq aserfallatsaalisussaavai.
- Kissamik innaallagiarlu atorlugu kissaq pillugu Nukissiorfiit tunniussinissamut piumasaqaataat.
- Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-imeersoq.
- Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq.

Pissutsit atuuttut

Sisimiuni aamma ikuallaaviit sinnerini pissutsit atuuttut 2018-imi maajimi TAAA-mi, AA-mi aamma Kommunilbestyrelsimi kommunit ataatsimoorussaannik imaluunniit kommunip pigisaanik ikuallaavimmi aningaasaqarnikkut pissutsit pillugit paasissutissiissummi" nassuiarneqarput.

Atuilluartuunissakkut kingunerisinnaasai

Sanaartornissamut aningaasaliinissat pisariaqartut ilanngussaq 1-imi kommunit ataatsimoortumik allakkiaanni taaneqartut, ingerlatsinermt aningaasanut tungasut ilanngullugit nuna tamakkerlugu eqqagassanik suliaqartarnerup atuilluartoq piviusunnigortinneqassapat kommunit ataatsimoortumik suleqatigiinnissaat pisariaqarpoq, nunap innuttaasa amerlassusaannut sanilliullugu ikummatissanik imerpalasunik tikiorartitsinermt aningaasat annertuut ikilissarnissaanut peqataallunilu annikinnerusumik mingutsisissaq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

2018-imi maajimi TAAA-mi, AA-mi aamma Kommunalbestyrelsimilu suliarineqartumi "Kommunit ataatsimoorussaannik imaluunniit kommunip ikuallaaviutaa pillugu aningaasaqarnikkut pissutsit pillugit paasissutissiineq"-mi aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai suliarineqarnikuupput.

Kommunit ataatsimoorussaanni atorfilittat suleqatigiissitaataani inassuteqaataavoq, kommunit ataatsimoorussaannik selskabimik pilersitsisoqassasoq, kommuninit tamanit eqqagassanik ikuallassinnaasunik ikuallatassanngorlugit tigooraasussamik. Piviusumik kommunit namminneq iluminni eqqagassanik suliaqartarnerat ingerlaannassaaq, umiarsualivimmini eqqagassanik nassiussassanik tunniussaqaarnissamik tungaanut. Kommunit ataatsimoorussamik eqqagassalerinermut selskabiutaa umiarsualivimmi tigusissaaq, assartuinerup saniatigut eqqagassanik ikuallaasartuusussaq aammalu Sisimiuni Nuummilu kiassaateqarfinnut tunisinermik kiisalu illoqarfinni uuliakumik ikuallaavinnit kiassaateqarfinnut annikinnerusunut kissamik tunisinermik ingerlatsisuusussaq. Takuuk paasissutissiilluni immikkoortoq kingulleq 17 mio. koruunit missaani akeqartussatut missiliorneqartoq, kissamik tunisisarnerup eqqakkanullu akigititat eqqakkanik assartuinermut aningaasaliissutaasassapput. Naak, isertitassatut periarfissat assartuinermi aningaasartuutitut assigiikkaluartut, pisup taassuma aningaasat annertoqataannik nunap aningaasaqarnera pitsanngortissavaa, nukissap annertoqataanut uuliamik pisariaqartumik tikiorartitsinissap pisariaqartinneqartoq killilissammagu. Paarlattuanik nukissat nunami kaaviiialissapput.

Kommunip iluani, kommunini ataasiakkaani kommunit eqqagassanik suliaqartarneranni aammalu eqqagassat suliareqqinneqartarnissaannut kommunit ataatsimoorussamik ikuallaviannut eqqagassanik nassiussisarnerisa akornanni pisoq, eqqagassalerisarnermi maleruaqqusanik aamma eqqagassanut ikuallassinnaasunut akigititanut assigiissaarisooqartariaqaarnissaanik malitseqassaaq, ikaarsaanermut atatillugu kommunit tamarmik suliarisariaqaannik.

Suliniut kommunini ataasiakkaani tamani suliffissanut kinguneqassanngilaq, illoqarfinnullu ikuallaaveqareersunut atuileraluaraanniluunniit. Sulisut taamak amerlatigisut eqqakkanik ikuallaasassapput, poortuisarlutik aammalu umiarsualivimmut eqqakkank tunniussisarlutik.

Eqqaavissuarnit eqqakkanik sinneruttunik nassiussuineramik aaqqiissutaagallartoq aamma sumiiffinnit ikuallaavinnit pioreersunit ikuallaaviit sinnerinut ikuallatassanut tigusisinaanermik ajornartorsiutilinut aamma Nuuk suliasatut siullertut iluarsisariaqartutut taaneqarnikuupput. Tamanna Qeqqata Kommunianut isumaqarpoq, katersuuttussat annertussusaasa annikillisinnissaanut, Sisimiuni ikuallaaviup nutaap sananeqarnissaata tungaanut, Maniitsumi aamma Nuummi ikuallaavinnut ukiumut eqqakkat 50 procenti missanut naapertuuttumik eqqakkat 2.000 tons missaanittut nassiunneqartarnissaat. Tamanna ukiumut 1 mio. koruuninik akeqassasoq nalilerneqarpoq, 2018-imumullu missingersuutinik suliaqarnermut atatillugu aningaasaliiffisariaqarluni. Taamaattumik missingersuutinik suliaqarnermut siunnersuutitut suliniutaasariaqarpoq.

Qullersaqarfiup oqaaseqaatai

Annerusumik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Allaffeqarfiup naliliinera

2018-imi maajimi TAAA-mi, AA-mi aamma Kommunalbestyrelsimi paasissutissiissutip suliarineqarnikuusup "Kommunit ataatsimoorussaannik imaluunniit kommunip pigisaanik ikuallaavimmi aningaasaqarnermut pissutsit pillugit paasissutissiissut"-ip saniatigut ilanngussaq 1 innersuussutigineqarpoq.

**Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap juni-p 05-ani 2018
ileqquusumik ataatsimiinnerani imaqarniliaq 04/2018**

Deloitte nalunaarusiaanit Nuummi Sisimiunilu ikulaaviit inassuteqaataasut angeqqatigiipput, tamarmillu immikkut eqqakkanik minnerpaamik 16.000 tonsinik tiguisinnaallutik. Angissuseq eqqornerusoq aamma nunap innuttaasa amerliartornerinut eqqarsaateqareersoq aammalu ikuallaaviit pillugit Qeqqata Kommuniata nalunaarusiaani pissutsini taaneqareersut, pilersaarusionermut atatillugu nassuiaasorsorneqartariaqarput. Sanilliussissagaanni kommunit eqqagassaatik tamakkiisut tullinguuttutigut nalilernikuuvaat:

Kommune	Illoqarfik	Nunaqarfik	Eqqakkat annertussusaat tonsinngorlugu nalilerneqarnerat	Oqaaseqaatit
Qeqqata Kommunia	5.216	578	5.794	Illoqarfinni nunaqarfinnilu ukiumut inummut ataatsimut eqqagassat annertussusaat 650 aamma 450 kg-pput.
Kommune Qeqertalik	3.661	410	4.071	Illoqarfinni nunaqarfinnilu ukiumut inummut ataatsimut eqqagassat annertussusaat 650 aamma 450 kg-pput.
Avannaata Kommunia	4.951	1.350	6.301	Illoqarfinni nunaqarfinnilu ukiumut inummut ataatsimut eqqagassat annertussusaat 650 aamma 450 kg-pput.
Kujataata Kommunia	3.701	358	4.059	Illoqarfinni nunaqarfinnilu ukiumut inummut ataatsimut eqqagassat annertussusaat 650 aamma 450 kg-pput.
Kommuneqarfik Sermersooq	13.990	549	14.539	Illoqarfinni nunaqarfinnilu ukiumut inummut ataatsimut eqqagassat annertussusaat 650 aamma 450 kg-pput.
Eqqagassat annertussusaat tamakkiisut tonsinngorlugit	31.520	3.245	34.764	Ikuallaaviit nutaat marluk innuttaasut amerliartornerinut eqqagassat annertussusaat tamakkiisut nassuiaqqissaarneqartariaqarput.

Nuna tamakkerlugu aaqiinnissamut kommunit qassit peqataarusunnarsut apeqqutaalluni, kommunit ataasiakkaat eqqagassaataasa annertussusaannut tunngatillugu ikuallaavinnut pisarialimmik minnerpaaffissaliisoqarsinnaavoq.

Allaffeqarfiup nalilerpaa, kommunit akimortumik suleqatigiinnerisigut, ingerlatsinerup piffissaata nalaani kissamik tunisinissamut kissamik tunisassiornermut eqqagassat annertussusaa pisarialik qulakkeerneqaaqareermat, sanaartornissamut aningasaliissutissanut annertuunut avataanit aningaasaleeqataasoqarnissaanut annertuumik ilimanaateqartoq.

Avatangiisinut peqqissutsillu ukkatarinerata saniatigut, suleqatigissitap aningaasartuutissat annikillisarneqarnissaat aamma kiassaateqarfinit kissamik tunisassat annertussuserisinnaasaat, ataatsimoortillugit aningaasaliinissamut tunngavissamik pitsaanerpaamik tunniussisuusut ukkatarinikuuvaat. Nuuk aningaasaliiffissatut inissinneratigut Nuummiit eqqakkanik assartuisarnissamut akisuumut pisariaqartitsineq nungutinneqarpoq, tassani Kalaallit Nunaanni eqqakkat affaatut annertussueqangajakkamik. Tassuma saniatigut Nuummi ikullaavimmut aningaasaliineq, Nuup eqqaani erngup nukinga atorlugu nukissiuutip allilernerneqarnissaanut pisariaqartitsineq killilersimaarneqassaaq. Tamatuma aammattaaq malitsigissavaa, maanna nukissiornermut nuna tamakkerlugu pilersaarummi anguniagaareersut, Maniitsumi erngup nukinga atorlugu nukissiorfimmik sanaartortoqarnissaa ilimanartoq.

Sisimiuni qaninnerusoq ungasinnerusorlu isigisalugit kiassaateqarfinit kissamik tunisinissamut periarfissat annertunersaapput, illoqarfiullu annertussusaa sikuunerlu ajortutut inissisimanerata malitsigivaa, eqqakkanik assartuinissat annikilleqqinneqarnerat, illoqarfimmilu eqqakkat nungutsinneqartuaannarsinnaanerat. Nuummi eqqakkat saniatigut nunap sinneranit eqqakkat assartorneqartassappata, kiassaateqarfimmit kissamik tunisinnaasut periarfisaqarluni Sisimiut nassiussiffigissallugu pitsaanerpaavoq.

Taakku saniatigut kommunit ataatsimoorussamik aningaasaliinissaat isumaqarpoq, ataatsimut aningaasaliineq aamma ikullaavimmut aamma ingerlatsinerneq aningaasaqarnermut akisussaaneq, tassani kingulleq isumaqarluni, aningaasartuutitut naapertuuttumik ingerlatsinerneq isertitat oqimaaqatigiissallutik. Tamaaliornikkut ulluinnarni akisussaaneq kommunit ataatsimoorullugu eqqagassalerinerneq selskabiannut tunniunneqassaaq. Ikuullaavinnik Nuummut Sisimiunullu inissiinnikkut assartuussinissamut aningaasartuutit annikinnerpaaffianiitneqassapput, illoqarfiit marluullutik eqqagassaataat nuna tamakkerlugu eqqagassat annertussusaasa affaasa missaanimmata, taamaalilluni kommunit ataatsimoorussamik selskabiutaannut assartuinissamut akeqassanani. Taakku saniatigut inissiinnissamut taakkununga periarfissani kissamik tunisinissamit isertitassatut periarfissat annertunersaapput. Taamaalilluni kommunit sinnerinit assartuunerneq aningaasartuutit kiisalu ikullaavinnit marluusunit ingerlatsinerneq aningaasartuutit sinneri, eqqagassalerinerneq akiliutinik aamma kissamik isertitanit matussuserneqassapput.

Sanaartornerneq aningaasaliinerit aamma soorunami ingerlatsineq sanaartornerneq suliaqarnerneq aamma ikullaaviup sanaartorneqarfiani sulinerneq attuumaassutilimmik ingerlaavartumik aserfallatsaaliinerneq malitseqassaaq. Tamanna Sisimiuni Nuummilu malunnartorujussuusaaq.

Ikuullaavimmik nutaamik annertuumik aningaasalilluni sanaartornissami isumannaannerpaaq tassaavoq, kommunit peqataasut tamarmik suleqatigiinnissamut pisussaaffeqarnissaat. Suleqatigiinnissami pisussaaffeqanngitsup ulorianaatigisinnavaa, kommunit ataasiakkaat eqqakkanik nassiussuisarnitik unitsissinnaagaat, taamaalilluni pisariaqanngitsumik annertuunik aningaasartuutilimmik ikullaavimmik angisuumik sanaartorneq.

Suliniutikkut Namminersorlutik Oqartussat pigisaat Royal Arctic Lineq annertunerusumik kaaviiartitsissaaq, taamaalillunilu Namminersorlutik Oqartussanut iluaqutaassalluni. Taamaalilluni suliniut kommuniinnarnut iluaqutaassanngilaq, kisianni aamma tikerartitsinerup killilerneratigut sunniuteqassalluni. Taamaattumik kommunit peqataasut peqatigiillutik sanaartornerneq aningasaliissutinik pitsaasumik agguataarinissamut Namminersorlutik Oqartussat peqatigalugit

nassaarniartariaqarput. Allaffeqarfiup nalilerpaa, kommunit sinnerinik suleqateqarnani namminneq eqqagassanik suliaqartarnerminnut sanaartornissamut aningaasaleeqataassutissanik kommunit ataasiakkaat pissarsisinnaanerat annikitsuararsuusoq.

Innersussut

Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap Teknikkimut Avatangiisinullu ataatsimiititaliamut, kingusinnerusukkullu aningaasaqarnermut ataatsimiititaliamut kiisalu kommunalbestyrelsimut akuereqqullugu innersuussutigaa:

Kommunit 2019-imut missingersuutininik suliaqarnissaminnut attuumassuteqartumik kommunit ataatsimoorussamik eqqagassalerinermut- aamma ikuallaaveqarnermut periusissiaat pillugu allakkiaq tusaatissatut tiguneq**assasoq**

Kommunit aamma Namminersorlutik Oqartussat akornanni sanaartornermut anignaasartuutininik agguataarineq pillugu politikkikkut isumaqatiginninniarnit aallartinneq**assasut**

Sanaartornermut aningaasaliissutinik agguataarineq pillugu politikkikkut isumaqatiginninniartoqareerpat, allannguutaasinnaasut ilanngullugit allakkiap imarisaanut Qeqqata Kommunian aallaavittut imminut pisinnaatiss**asoq**

Aalajangiineq:

Innersuussut akuersissutigineqarpoq.

Ilanngussat:

1. Eqqagassanik suliaqartarnermi kommunit ataatsimoorussaak pillugu kommunit ataatsimoorussamik allakkiat.

Imm. 06 Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmit pingaarnertut atuiffik 77.05.08-mit suliniutinut avatangiisinut tunngassuteqartunut tapiiffigineqarnissamik akuersissuteqarfiusut pillugit, immikkut aningaasaliiffigineqarnissaannut paasissutissiissut

Journalnr. 06.02.01

Tunuliaqutaq

Suliniutinut avatangiisinut tunngassuteqartunut arlalinnut Qeqqata Kommunianit qinnuteqaateqarfiusunut, Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut tapiissuteqarnissaminnik akuersissuteqarput. Suliniutinut tullinnguuttunut tapiissuteqarnissamut akuersissutit 75 procentiinik annertussuseqarput, tapiissuteqarnissamullu Qeqqata Kommunianit aningaasartuutissat sinneri aningaasaliiffigissagai piunasaqaataavoq.

2017-imi decembarip pingajuni TAAA ataatsimiinnermini aalajangiivoq, atuiffimmit 76-12-00-mit "Avatangiisinut pitsanngorsaannermit aningaasaliissutit" katillugit 600.000 koruunit suliniutinut avatangiisinut tunngassuteqartunut tapiiffigineqartussanut Namminersorlutik Oqartussat aningaasaliiffeqatigisassaannut atorneqassasut. Aalajangiineq taanna kingullermik siulittaasup aalajangiineratigut malitsigisaanillu borgmesterip aalajangiineratigut atuiffimmit tassanga allatut agguataarilluni paariinarneqassasoq, uani TAAA ataatsimiinnissaani paasissutissiissutit immikkuullarissutut ilaasusaaq.

Avatangiisinut tunngassuteqartunut kommunit suliniutiminnik tapiiffigineqarnissaminnut, 2018-imut Aningaasanut inatsimmi pingaarnertut atuiffik 77.05.08-kkut Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalackersuisoqarfimmut qinnuteqarnissaq periarfissaasimavoq. Naalackersuisoqarfimmit aningaasaliissutit tamakkiisut 14,2 mio. koruuninik amerlassuseqarsimapput. Qinnuteqarnissamut piffissaliussaq 2018-imi februaarip 15-ianut killeqarsimavoq. Maniitsumi Sisimiunilu Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortorta, illoqarfinni nunaqarfinnilu avatangiisitigut pitsanngorsaataasunut suliniutinut aningaasanik ataatsimoorussamik qinnuteqaatinik nassiussipput.

Qeqqata Kommuniata qinnuteqaatai akuerineqarnikut akuerineqarnikuunningsullu:

Nr.	Suliniut	Akissaatut missiliuut	Namminersorlutik Oqartussanit akuerisat	Kommunip aningaasartuutai
1	Sisimiuni eqqagassanut katersuiviit nakkutigisaalernissaannut pilersarusiornissamut avataanit siunnersorti.	75.000	56.250	18.750
2	Tigooraavimmik pitsanngorsaaneq – Etape 1.	1.105.000	828.750	276.250
3	Tigooraavimmik pitsanngorsaaneq – Etape 2.	1.087.500	815.625	271.875

**Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap juni-p 05-ani 2018
ileqquusumik ataatsimiinnerani imaqarniliaq 04/2018**

4	Maniitsup nunaqarfiinut uuliakumik katersinermit tankit.	67.628	54.102	13.526
5	Eqqagassalerinermit ilitsersuut	250.000	0	250.000
6	KATILLUGIT	2.585.128	1.754.727	830.401
7	"Eqqagassalerinermit ilitsersuut" ilanngunnagu katillugit	2.335.128	1.754.727	580.401

Qinnuteqarnerni itigartitsissutigineqartut tassapput: ”Eqqagassalerinermit malitassamik quppersagaliorneq” suliniut siunertap avataaniinneranik tunngavilersorneqarluni.

Allatut oqaatigalugu Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuerisanut suliniutinut kommunip aningaasartuutai tamakkiisut aningaasaliissutit iluanniissapput.

Maleruagassatigut tunngavissat

- Eqqagassalerineq atuuffik 76-42-ip ataaniippoq Avatangiisitigut eqqagassalerinermit suliniutit, Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortamit akisussaaffigineqartut.
- Kommunip pigisani nammineq aserfallatsaalisussaavai.
- Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq

Pissutsit atuuttut

Suliniutini ilaatigut annertunerusumik immikkoortiterisalernissaq, eqqagassanut katersuviit nakkutigisaalernissaanut ilusilersuinissaq kiisalu Sisimiuni eqqagassalerinerup pitsannorsarneqarnissaa pineqarput. Akuersissutit aningaasartuutiniit minnerpaamik 25 procent kommunip matussusernissaanik piumasaqaatitaqarput.

Namminersorlutik Oqartussat akuersissutiminnut piumasaqaataasa sinneri, allakkani ilanngunneqartuni atuarneqarsinnaapput.

Atuilluartuunissakkut kingunerisinnaasai

Atuilluartuunissakkut suliniutit siunertaani ima allassimavoq: ”Eqqagassalerinerup kiisalu imermik mingunnikulerinerup pitsannorsarneqarnissaa”, suliniutilli ilaat ima nassuiarneqarput:

”Eqqagassalerinermit systemimik atuilluartumik pilersitsineq”. Eqqaavissuarmi tigooraanermi pissutsinik pitsannorsaanikkut, taamatullu eqqakkanut katersuviit nakkutigisassanngortinnerisigut, Qeqqata Kommuniani eqqakkanik nakkutigisaanngitsumik katersuineq atorunnaarsikkiartulissavaa. Tamatuma kingunerissavaa:

- Ikuallaavimmi kiisalu Sisimiut illoqarfiani inuiaqatigiit peqqinnerulernerisa siuarsarneqarnera
- Sisimiuni ikuallaavimmi sulisunut suliffiup avataatunganik pitsannorsaneq
- Eqqagassalerinermit ineriartortitseqataaneq
- Suliniutit ilaatigut ikuallaavimmit piorerssumit nutaamut ikaarsaannerup ajornannginnerullunilu sukkanerussiaaq, naak ikuallaavik maanna inissisimaffigisaanit allamut inissinneqaraluartoq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

"Tunuliaqut"-mi taaneqartutut, suliniutit piviusunngortinneqassappata, taava akuersissutitut piumasaqaataavoq, aningaasartuutit minnerpaamik 25 procentii Qeqqata Kommuniat akilerneqassasut. Aningaasartuutiniit Qeqqata Kommuniata akiligassai 580.401 koruuninik annertussuseqassapput, Avatangiisinik pitsanngorsaanermut aningaasaliissutitut atuiffik 76-12-00 atorlugu matussuserneqartussat. Aningaasaliissutit siunertamut 600.000 koruunit immikkoortinneqareerput.

Qullersaqarfiup oqaaseqaatai

Annerusumik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Allaffeqarfiup naliliinera

Suliniutit qinnutigineqartut tamarmik eqqagassalerinermut pilersaarummi ilaapput. Allaffeqarfimmit nalilerneqarpoq, ullumikkumut sanilliullugu eqqagassalerineq pitsanngorsarneqassappat, taava suliniutit qinnuteqaateqarfiusut qanorluunniit ingerlanneqartariaqartut, taamaalillunilu avatangiisinut inatsimmi piumasaqaataasut naammassineqassallutik.

Innersuussut

Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap Teknikkimut Avatangiisinullu ataatsimiititaliamut innersuussutigivaa, paasissutissiissut tusaatissatut tiguneqassasq.

Aalajangiineq

Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ilanngussaq

1. Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisup akuersissutinik itigartitsissutinillu allakai.
2. Qinnuteqaatit.

Imm. 07 Imeqarfiup killeqarfiani unioqqutitsilluni angallattarnermut suliniutinut periarfissat

Journalnr. 25.02.

Tunuliaqutaq

Imeqarfiup killeqarfiani unioqqutitsilluni angallattareq kiisalu tamatuma annikillisarneqarsinnaaneranut qanoq iliortoqarsinnaanersoq pillugu, Kommunalbestyrelsimi ilaasortaq Malene Ingemann apeqquteqarnikuvoq. Imeq imertakkami pujoorfinnit akuutissat aniasunut atatillugu peqqinnissakkut ulorianaateqarneranut ernumanartoqartoq Malene Ingemann oqariartuuteqarpoq. Malene Ingemann assiaqutinik allagartarsuarnillu ikkussisoqassasoq siunnersuutigaa, kiisalu akiliisitsisoqarsinnaaneranut periarfissanut apeqquteqaateqarluni.

Maleruagassatigut tunngavissat

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq. Imeqarfissatut isumalluutinik mingutsitsinaveersaarnissaq imerineqartussamillu imeqarfiorneq pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 15. april 1993-meersoq. Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-meersoq. Sisimiut eqqaanni imeqarfiup killeqarfilerneqarneranut immikkut ittumik maleruagassat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 30. april 2015-meersoq. Sisimiut Kommuneani illoqarfiup nunaqarfiillu killeqarfiisa iluini qamuterallannik sulinerneq ataatillugu nalinginnaasumillu angallattarnermut maleruagassaq (27. januar 1998). Imerneq imigassamut Naalakkersuisut qitiusumik oqartussaasuupput. Kommuni imeqarfiup killeqarfianik nakkutilliisussaataavoq aammalu sumiiffimmi oqartussaasuulluni. Politiit malitarisassanik malitsitsisussaapput.

Pissutsit atuuttut

”Sisimiuni imeqarfiup killeqarfianut malittarisassat immikkut ittut pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 30. april 2015-meersoq” 2015-imi atuutilersinneqarpoq. Malittarisassat immikkut ittut erngup imigassap tasiata kujataatungaani aammalu sisorartartunut majuartateqarfik qaangerlugu illineqarsinnaaneq pisinnaatippaa, kiisalu nasiffik sioqqutillaarlugu qatsissumi qamuterallannut immikkoortumi ingerlasoqarsinnaanera pisinnaatillugu. Tamatuma saniatigut ACR-imut atatillugu kiisalu innuttaasut ulluinnarni sisorartarnerinut illinernik piareersaanissamut pisariaqarfiini qamussuit angalasinnaatitaallutik. Erngup imigassap pitsaassusaanut atatillugu, imermik uuttorsinnaalernissaannut, orsussaq uulialuunniit annertoq aatsaat imermut kuussimasariaqassaaq. Pujoorfinnit akuutissat aniasut peqqissutsimut ulorianaatilinnik akoqartoq, apummut torartarpoq kingornalu imermut imigassamut pisarluni. Erngup imigassap tasianit misiliinernit, orsussamit kiisalu pujoorfinnit akuutissat aniasunit akuutissat pillugit, kommuni oqaaseqaatinik tigusaqarnikuunngilaq. Angallannerilli annertusiartorneri ilutigalugit, ajutoornernik aniatitsinernik kinguneqartunik pisoqarnissaa annertusiartortarpoq. Pingaartumik tatsini kuunnilu angallannerit navianartorsiortitsinerusutut isigineqarput.

Motoorimit benzinatorumit imaluunniit dieselitortumit pujoorfinnit akuutissat aniasut tullinnguuttutigut akoqarput:

- Kulbrinte ikuallanneqanngitsoq (inunnu ulorianaatilik)
- CO₂ (tassunga atatillugu attuumassuteqanngilaq)
- NO_x (kvælstofilte, inunnu ulorianaatilik)
- PM (paamit sananeqaatit minnerit, inunnu ulorianaatilik).

Nittartakkami <http://www.vandkvalitet.gl/> -imi ukiuni 20-ni kingullerni nuna tamakkerlugu imermik misileraanerit pillugit paasissutissat takuneqarsinnaapput. Immikkoortumut matumunnga ilanngussani, 2011-2016-imut paasissutissat kulbrinte-mik misiliiffiit takuneqarsinnaapput. 2011 sioqqullugu kulbrinte-mut misileraasoqarnikuunngilaq.

Imerulli misiliinerni, siuliani taaneqartuni pingasuusuni kingullerni, CO₂, NO_x aamma PM-imut misliisoqarnikuunngilaq. Matumani atatillgu CO₂ attuumassuteqanngilaq. Imaassinnaavoq NO_x aamma PM ima annikitsigisimasut imermik misiliinerni takuneqarsinnaasimanatik.

Kulbrinte-t benzinamit dieselimiillu, taamatullu orsussanit ikumasimangitsunit (orsussap ilaa motoorimit ikumaneq ajorpoq) aniatitsinermut pinngorsinnaapput. Imermit misileraanernut atatillugu nalunaarutini kulbrinte-t pillugit paasissutissat takuneqarsinnaapput. Taamaattorli paasineqarnissaannut aamma annertussusaat annikippallaarluni. Assersuutigalugu C10-C25 kulbrintefraktion-imut annertussusaa < 8,0 µg/liter-imut nalunaqqavoq (8,0 µg/liter-mit minnerusoq). Laboratoriami uuttuinissamat 8,0 µg/liter-i annikinnerpaaffisaa.

Ilanngussami erngup imigassamat paasissutissat orsussaqaarnerinik mississuataarusukkaanni, tullinnguuttut isiginiarneqassapput: C6-C10 kulbrintefraktion, C10-C25 kulbrintefraktion, C25-C35 kulbrintefraktion, C6-C35 kulbrintefraktion, Fluoranthen, Benzfluranthen b+j+k, Benz(a)pyren, Indeno(1,2,3-cd)pyren, Benz(ghi)perylene. Takussutissaq < tassaavoq ”minnerusoq”.

Imermit misiliinermi paasissutissat peqatigalugit, akuutissanut killigitat pingaaruteqarput. ”Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-imeersoq” ilanngussaq 1C-mi imermut imigassamat pitsaassutisimut piumasaqaatit (killigitat) takuneqarsinnaapput. Ilanngussaq 1C taaneqartoq immikkoortumut ilanngussani nassaassaavoq.

Erngup imigassamat atatillugu, aasaanerani ATV-nik firehjulstræk-inillu angallanneq annertuumik ajornartorsiutaavoq. Aasaanerani kuutigut immikkoortunilu taseqqani ikkattutigut angallattoqartillugu, sananeqaatit minnerit teqqalaartinneqartarput imermilu sivisuumik qangatasimasarlutik. Sananeqaatini minnerit alannuani bakteriet uumasuaqqallu tappiorarnartut uumasuusut, imeqarfimmi UV-qulliit marlunnit toqorarneqartussat uumasinnaapput.

Imermik imigassamik piumasaqaatinik naammassinnittunik, suliffeqarfiit imermik naammattumik pilersorneqassasut, suliffeqarfiit inuussutissaleriffiusunut malittarisassani allassimavoq. Tassunga atatillugu erngup pitsaassusaa aamma pingaarutilerujussuavoq.

Akiligassiinissamat kommuni pisussaataannngilaq. Unioqqutitsilluni angallattoqarnermi suleriaaseq ima aallartitarpoq, kina aquttuuneranik kiisalu sumi angallanneranik ersarissumik uppernarsaateqarluni politiinut unnerluussineq. Politiit suliamik misissuissapput, tamatumalu kingorna Politimestereqarfimmut ingerlateqqinneqassalluni. Tamatuma kinngorna aatsaat akiliisitsisoqarsinnaavoq. Taamatut suliamik ingerlatsiniarneq ajornakusoortuuvoq, politiillu malittarisassanik malitsitsinissamat sulisoqarnermikkut amigaateqarnerat patsisaalluni ajornarnerulersitsilluni. Unioqqutitsisarnerit uteqqianneqartillugit angallassitutitnik arsaarinnissinnaanermut periarfissaqarluni, akiliisitsissutigineqartartup 500 koruuninik annertussuseqarnera, politiinut paasissutissiissutigineqarpoq.

Imeqarfiup killeqarfianut malittarisassanut atatillugu, umaasuuteqarfigeqqusaanngitsumi, qimussinik angallatarneq imminut akerlilerpoq. qimussit tatsikkut ingerlasartillutik, tatsini sikup aannerani qimmit anai tatsinut pisarput. Qimmit anaanit uumasuaqqat tappiurarnartut immikkuullarissut Uumasuutinik

nakkutilliinermi oqartussanit nakkutigineqarnerat ilisimaneqarpoq. Maannamulli uumasuaqqanik tappiurannartunik peqarneranik nalunaartoqarnikuunngilaq. Imermilli misileraatini bakteriet ilaat qimmininngaanneersinnaapput. Tamatumalu saniatigut timmissanit uumasuniillu allanit. Erngup imigassaq bakterieqarneranik maanna misissornerarpoq, paasissutissalli suli nittartakkakkut takuneqarsinnaanngillat. 2017-imut 2018-imullu paasissutissanik Nukissiorfimmit kommuni tigusaqareerpoq. Erngup suliarineqannginnerisanit suliarineqareerneratalu kingorna, aammalu Royal Greenland-ip eqqaanit, imertartarfinnit pingasunit kiisalu biilinit imermik pajuttuummit misissuinerit inernerinik imaqarpoq. Paasissutissat ilamerngi immikkoortumi matumani ilanngussatut ilanngunneqarput.

Atuilluartuunissakkut kingunerisinnaasai

Imermik pilersuiffiup paarilluarnissaa atuilluartuuvoq. Innuttaasut peqqissusaannut kiisalu suliffeqarfiit inuussutissalerisut eqqarsaatigalugit. Tamatuma saniatigut nunap timaata atorluarneruneqarnissaa anguniarlugu, imeqarfiup killeqarfiatigut qamutunik motoorilinnik angallassinnaanissaq pingaaruteqarpoq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Ajutoortoqassagaluarpat imermullu imigassamut mingutsitsisoqarluni imaluunniit aasaanerani angallaneq patsisaalluni imermut imigassaq bakterieqalissagaluarpat, tamanna suliffeqarfinnut inuussutissalerisunut kinguneqarsinnaavoq. Suliffeqarfiit sulisuilu kommunimut akileraartarmata, tamanna kommunimut toqqaannartumik aningaasaqarnikkut kinguneqassaaq. Illoqarfimmi aalisakkerivik nunanit allanit orniginartinneqarpoq, mingutsitsisoqassappalli tamanna pitsaanngitsumik sunniuteqarsinnaalluni.

Allagartalersuinernut ungalulersuinernullu aningaasartuutissanut annertussusissaat apeqqutaassaaq. Ungalut takisuut ninngusuullu miiterimut 2000 koruunit missaanik akeqarput. Tamatuma saniatigut Qeerortussup Majoriami sisorartarfiup tungaanut ikkussuinerit ingerlassappata, ungasissumut assartuinissamut aningaasartuuteqassaaq.

Ungaluit sumut ikkussorneqarneri apeqqutaallutik, ikkussuineq qimussinut kinguneqartitsisinnaavoq.

Allaffeqarfiup naliliinera

Naammattumik allagartalersuineq aaqqiissutip ilagisinnaavaa.

Ukiuunerani angallaneq ulluklut unnukkullu ingerlanneqartarpoq, aasaanerani unioqqutitsilluni angallaneq unnukkut kingusissuklut imaluunniit unnuakkut ingerlanneqartarluni. Piffissani naapertuuttuni politiit ilaatigooariarlutik alapernaarsuisarnissaat kissaatiginarpoq.

Sisimiut Kangerlussuullu akornanni nunap timaani annertunerusumik angallattoqartarsinnaanissaata ammaanneqarnissaa annertuumik kissaatigineqarpoq. Tamannali anguniarlugu imeqarfiup killeqarfia tamaat angallavineqartariaqanngilaq. Majuartaatip tungaanut ingerlavissiap imeqarfiup killeqarfiatigut ingerlanera naammappoq.

Innersussut

Teknikkimut Avatangiisinullu immikkoortortap Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliamut akuerisassanngorlugu innersuussutigaa,

Tusaatissatut tiguneqassasoq

Aalajangiineq

Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ersarissumik allagarsiinissaq ataatsimiititaliamiik kissaatigineqarpoq.

Ilanngussaq

1. Malene Ingemannip allagaa.
2. 2011-mit 2016 tikillugu imermi kulbrinteqarneranik misissuisimanermut paasissutissat
3. 2018-imi januaarimit marsi tikillugu imermi uumasuaqqanik tappiorarnartoqarneranik misissuisimanermut paasissutissat
4. Ilanngussaq 1C erngup imigassamut piunasaqaatit, "Erngup imigassap pitsaassusia aamma imermik pilersuiviit nakkutigineqarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 17. marts 2008-imeersoq"-mit.

Imm.08 Paasissutissiineq Borgmesterip aalajangiinera - Imermut mingunnikumut pilersaarummut aningaasanik atuinissaq, avatangiisinullu aningaasaliissutinik allangortiterineq

Journalnr. 06.01.03

Tunuliaqutaq

Kalaallit Nunaanni kommunit tamarmik illoqarfinnut nunaqarfinnullu imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqartussaataapput.

Taamaalilluni Sisimiunut, Maniitsumut Kangerlussuarmullu imermut mingunnikumut pilersaarut 2018-imi aggustip aallaqqaataani suliarineqareersimassaaq. Kommunit nunaqarfiinut imermut mingunnikumut pilersaarut 2020-mi suliarineqareersimassaaq.

Imermut mingunnikumut pilersaarut siunnersortinit suliarineqarnissaanut ulloq 7/5-2018-imi suliariumannittussarsiuunneqarpoq.

Takuuk suliariumannittussarsiuussinermi atortussat, siunnersortinit neqeroorut "akikinnerpaamik neqerooruteqartoq" malillugu nalilersorneqarpoq. Takuuk suliariumannittussarsiuussinermi imaqarniliaq, neqerooruteqartunit marluusunit neqeroorut akikinnerpaaq 649.000 koruuninik annertussuseqarpoq.

Avatangiisinik pitsanngorsaanissamut 1 mio. koruuninik ukiumut aningaasaliissutissanik atuiffik 76-imi sanaartornermut missingersuutini immikkoortitsisoqarnikuuvoq. Atuiffik 76-12-00-imi aningaasat tassaapput Maniitsumut Sisimiunullu atuiffik ataatsimoorussaq. Imermut mingunnikumut suliaqarnissamut 2016-imi 350.000 koruunit immikkoortinneqarnikuupput. 2016-imi aningaasanit immikkoortitaasunit suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorut akikinnerpaaq annertunerummat, allaffeqarfiup eqqagassalerinermut pilersaarut qanoq aningaasalersussaneraa, una innersuussut TAAA-mut saqqummiunneqartussaavoq.

Imermut mingunnikumut pilersaarummik naammassisamik siunnersortit tunniussinissaannut piffissaliussaavoq 2018-imi aggustip 31-at. Tamatuma kingorna imermut mingunnikumut pilersaarut politikkikkut akuersissutigineqartussaavoq, novembarimi kommunalbestyrelsimit inaarutaasumik akuersissutigineqarluni, tamatumalu kingorna Namminersorlutik Oqartussanut nassiunneqarluni. Suliariumannittussarsiuussinermi atortussani piffissaliussaq malitsinneqassappat, avatangiisinut aningaasaliissutit nutaamik agguataarneqarnissaat eqqarsaatigalugu piaartumik TAAA-mit aningaasaqarnermullu ataatsimiititaliamit akuerineqartariaqarpoq.

Maleruagassatigut tunngavissat

Anartarfiit imaannik aamma imermik errortuivikumik eqqaaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 12. juni 2015-imeersoq § 4 imm. 1-8.

Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22. november 2011-meersoq.

Imaani avatangiisit illersorneqarnissaat pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 15, 8. juni 2017-imeersoq.

Sanaartorfissagissaaneq, pisortat kuuffeqarfinnut aqqusersuutaat aamma pisortat aqqusiniutaat pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 16, 17. november 2010-imeersoq

Pissutsit atuuttut

Atuiffik 76-12-00-imi aningaasat tassaapput Maniitsumut Sisimiunullu atuiffik ataatsimoorussaq.

Pisariaqartitatut nalilersukkat malillugit aningaasaliissutit allaffeqarfimmiit agguataarneqartarput.

Kommunit nunaqarfiini saviminikunik saliinissaq siunertaralugu, ukiumi missingersuusiorfiusumi 2016-imi aningaasaliissutit pilersinneqarput. Taamaalilluni 2016-imi aningaasat atukkat siunertamut atorneqarnikuupput - tassalu nunaqarfinnit saviminikut katersorlugit assartorlugillu. Taamaattorli 2016-imi 236.000 koruunit atorneqanngitsoornikuupput. Aningaasat taakku 2017-imut

20

**Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap juni-p 05-ani 2018
ileqquusumik ataatsimiinnerani imaqarniliaq 04/2018**

nuutsinneqarnikuupput. Avatangiisinut aningaasaliissutinit ataatsimoorussanit ukiumut 100.000 koruunit immikkoortinneqartarput.

Aningaasaliissutit 2017-imi eqitsit ataaniittoq malillugu agguataarneqarput. Taamaalilluni imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarnermut 2017-imi 350.000 koruunit immikkoortinneqarput. Ataaniittup eqitsit 1-ip aningaasaliissutit tamakkiisut agguataarneqarnerat takutippaa.

Avatangiisinut aningaasaliissutit 2017-imi atuiffimmi 76-12-imi tullinnguuttutigut agguataarneqarput:

Eqitsit 1: atuiffik 76-12-imi - 2017-imi aningaasanik agguataarineq.	2017-imut missingersuutit	2017-mi atukkat	2017-imi aningaasat atunngitsuukkat 2018-imut nuutsinneqartut
2016-imi aningaasat atunngitsuukkat nuutsinneqartut	236.000	0	236.000
1. Imermut mingunnikumik pilersaarummik suliaqarneq	350.000	0	350.000
2. Nunaqarfinni ikuallaavinnik nutarsaaneq	150.000	0	150.000
3. Nunaqarfinni saviminikunut containerinik pisineq	100.000	0	100.000
4. Nunaqarfinni saviminikunik torersaanerup ingerlaqqinnissaanut	200.000	148.401	51.000
5. Maniitsumi assaassummik pisineq	200.000	130.000	70.000
2017-imi missingersuutit tamakkiisut	1.236.000	278.401	957.000

Atuiffik ingerlaavartuummat aningaasat atunngitsuukkat ukiumut missingersuusiortifusumut tullermut nuutsinneqartarput. Taamaalilluni 2017-ip naalernerani aningaasanik atunngitsuukkanik 957.000 koruuninik peqarpoq. Taakkunanga 350.000 koruunit 2016-imeersuullutik, imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarnameq immikkoortitaqqaarnikuusut. Pos 2 nunaqarfinni ikuallaavinnik nutarsaaneq aammalu pos 3 nunaqarfinni saviminikunut containerinik pisineq suliarineqanngillat, Namminersorlutik Oqartussat kommuninik misiliummik suliniuteqarnerat aallartinneqarsimammat, tamatumani nunaqarfinni ikuallaaviit atorunnaarsinneqarnameq siunertaralugu nunaqarfinnit eqqagassat assartorneqartarlutik. Siunertamut atortussanik pisariaqartunik aningaasaliinissamut kiisalu torersaanissanik suliaqarnameq aammalu eqqakkanik assartuinissamut aallartitsinissamut misiliummik suliniut periarfissiivoq.

2018-imut avatangiisinik pitsanngorsaaneq - atuiffik 76-12-imi aningaasanik nuutsineq, 2018-imi aprilip 26-ani kommunalbestyrelsip nalinginnaasumik ataatsimiinnerani 02/18 inaarutaasumik akuersissutigineqarpoq. takuuk ilanngussaq 1+2.

Avatangiisinut aningaasaliissutit 2018-imut atuiffimmi 76-12-imi tullinnguuttutigut agguataarneqarput:

Eqitsit 2: Atuiffik 76-12-imi - 2018-imi aningaasanik agguataarineq.	Missingersuutit 2018
Aningaasat atunngitsuukkat 2017-imit nuutsitat	957.000
1. Avatangiisinut tapersersuinermit aningaasaleeqataassutit – Sisimiut	300.000
2. Avatangiisinut tapersersuinermit aningaasaleeqataassutit – Maniitsoq	300.000
3. Sanaartornermi eqqakkanik ikuallaaneq – Maniitsoq	150.000
Nunaqarfinni saviminikunik torersaanerup ingerlaqqinnissaanut - Sisimiut	125.000
5. Nunaqarfinni saviminikunik torersaanerup ingerlaqqinnissaanut - Maniitsoq	125.000
2018-imi missingersuutit tamakkiisut	1.936.000

Taamaalilluni aningasanik atunngitsuukkanik 957.000 koruuninik peqarpoq, 2016-imi aningaasaliissutit pilersinneqarneranniilli annertusiartornikusut.

Ilanngussaq 2-mi takussutissiami allerpaami takuneqarsinnaasutut, atuiffik 76-12-00-imi aningaasanik 957.000 koruuninik sinneqarpoq, taakku ukiumut missingersuusiorfiusumut 2018-imit nuutsinneqarnissaat akuerineqarnikuulluni.

Nunaqarfinit eqqakkanik assartuinisaaq pillugu misiliummik suliniummut taaneqareersumut aningaasaleeqataanissamut 2018-imit aningaasanik immikkoortitsisoqarnikuvoq. Takuuk uani eqitsimmi pos 4 aamma 5 – ”Sisimiuni/Maniitsumi nunaqarfinni saviminikunik torersaanerup ingerlateqqinnissaa”.

Atuilluartuunissakkut kingunerisinnaasai

Immikkoortumi anguniakkatut kissaatigineqartumut naapertuuttumik, imermut mingunnikumut immikkoortumi Qeqqata Kommuniata ineriartortitsinera imermut mingunnikumut pilersaarummut peqataassasoq nalilerneqarpoq.

Aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisinnaasai

Nunaqarfinni saviminikunik torersaarnermut missingersuutit qaffanneqarnerisa saniatigut 2018-imit Avatangiisinik pitsanngorsaanermit atuiffik 76-imi aningaasat immikkoortitat eqqorneqassanngillat, missingersuusiorfigineqarnerannullu atorneqaannarsinnaallutik. Ataani eqitsit 3-mi atuiffik 76-12-imi aningaasat atorneqarsinnaasunik agguataarinermut nutaamut siunnersuutaavoq. Positionerne 1-5 paariinnarneqarput, taamaattorli pos 4 aamma 5-imi kommunip nunaqarfiini torersaanissamut aningaasanik annikitsunik ilallugit, illuatungaani position 6 tassalluni 2017-imi missingersuutinit positionimik ingerlatitseqqiineq - maanna aningaasanik ilalerlugit. Eqitsit 3-mi, position 4, 5 aamma 6, 957.000 koruuninik agguataarineq takuneqarsinnaavoq.

Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap juni-p 05-ani 2018 ileqquusumik ataatsimiinnerani imaqarniliaq 04/2018

	Eqitsit 3: Atuiffik 76-12-imi - 2018-imi aningaasanik agguataarineq nutaaq.	Missingersuut
1	Avatangiisinut tapiissutinut aningaasaleeqataassutsit – Sisimiut	300.000
2	Avatangiisinut tapiissutinut aningaasaleeqataassutsit – Maniitsoq	300.000
3	Sanaartorfinnit eqqakkanik ikuallaaneq – Maniitsoq	150.000
4	Nunaqarfinni saviminikunik torersaanerup ingerlaqqinnissaanut - Sisimiut	203.500
5	Nunaqarfinni saviminikunik torersaanerup ingerlaqqinnissaanut - Maniitsoq	203.500
6	Imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarnermut 2018	800.000
2018-imi Missingersuutinit nutaamik agguataarineq katillugit		1.957.000

Qullersaqarfiup oqaaseqaatai

Oqaaseqaatissaqanngilaq.

Allaffeqarfiup naliliinera

Neqerooruteqartunit suliariumannittussarsiuussinermi inernerit imminnut qanittuararsuupput, taamaalillutillu suliaassap annertussusaanut suliariumannittussarsiuussinermi inernerit tikkuussillutik. Imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarneq, ingammik kuuffissuarni paasissutissanik katersingaatsiarnermik piumasaaqatitaqarpoq. Imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarnerup saniatigut, imermut mingunnikumut pilersaarummut ilaasussanik paasissutissanik katersinermut aningaasartuutunik siumut ilisimanngisunik peqarsinnaavoq. Taamaattumik siunnersortinut kiisalu aningaasartuutunik siumut ilisimanngisanut akiliutissanik 800.000 koruuninik immikkoortitsisoqassasoq nalilerneqarpoq.

Aningaasanik agguataarinerit nutaat suliniutaareersut ingerlateqqissavaat, minnerpaamik missingersuutaasutut aningaasartalerlugit.

Allaffeqarfiup innersuussutaa

Teknikkimut Avatangiisinullu ataatsimiititaliap siulittaasuanit kingusinnerusukkullu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq sinnerlugu borgmesterimit akuerisassanngorlugu innersuussutigineqarpoq,

-2017-imit aningasanit nuutsinneqartunit 957.000 koruuniusunit, 2018-imi imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarnissamut aammalu eqitsimmi 3-mi takutinneqartutut "2018-imi aningasanik agguataarineq nutaaq" malillugu avatangiisinut atuiffimmi 76-12-imi agguataarinerup sinneranut 800.000 koruunit atorneqassasut akuersissutigineqassasoq

Siulittaasup aalajangiinera

Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliami siulittaasup ataatsimiititaliaq sinnerlugu maj-ip 15-ani 2018 aalajangiivoq innersuusst akuersissutigalugu.

Innersuussut

Teknikkeqarnermut, Aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap Borgmesterimut innersuussutigivaa akuereqqullugu,

-2017-imit aningasanit nuutsinneqartunit 957.000 koruuniusunit, 2018-imi imermut mingunnikumut pilersaarummik suliaqarnissamut aammalu eqitsimmi 3-mi takutinneqartutut "2018-imi aningasanik agguataarineq nutaaq" malillugu avatangiisinut atuiffimmi 76-12-imi agguataarinerup sinneranut 800.000 koruunit atorneqassasut akuersissutigineqassasoq

Borgmesterip aalajangiinera

Aningaasaqarnermik ataatsimiititaliaq sinnerlugu borgmesteri aalajangiivoq,

-Innersuussutigineqartoq akuersissutigalugu

Aalajangiineq pillugu Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap tullissaanik ataatsimiilerpat ilisimatinneqassaaq.

Innersuussut

Suliaq Teknikkeqarnermut, aatsitassarsiornermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliamut saqqummiunneqarpoq.

Aaliangiineq.

Paasissutissiissut tusaatissatut tiguneqarpoq.

Ilanngussat

1. 2018-imi apriliip 26-ani kommunalbestyrelsip nalinginnaasumik ataatsimiinnera 02/18
2. Eqitsit takussutissiaq – sanaartornermut aningaasaliissutit atunngitsuukkat nuutsinneqarnerat
3. Suliariumannittussarsiuussinerup inerneru "Imermut mingunnikumut pilersaarut".

Imm.09 Tamalaat.

Soqannigilaq.

Ataatsimiinneq naavoq nal. 09.43